

Elżbieta Mączyńska

O prawdziwych miarach pieniądza, biznesu i życia

Choć powszechne i ludzkie jest dążenie do zbilansowanego, zrównoważonego życia, to w rzeczywistości nieczęsto tego doświadczamy. Coraz częściej bowiem odczuwamy dyskomfort wynikający z nierównowagi w różnych obszarach naszego życia, gospodarki i polityki. Niekwestionowaną cechą współczesnego świata jest stan naruszonej równowagi. Jest to zarazem jeden z najtrudniejszych do rozwiązania problemów, spędzających sen z oczu ekonomistów, socjologów i innych naukowców, ale także polityków i głównych kreatorów systemów gospodarczych.

Naruszonej równowadze poświęcona jest niedawno wydana w USA książka Johna C. Bogle pt. „Enough. True Measures of Money, Business, and Life” („Dość. Prawdziwe miary pieniądza, biznesu i życia”). Przekład tej książki został właśnie opublikowany przez Polskie Towarzystwo Ekonomiczne.

W książce niezwykle umiejętnie, trafnie i przekonująco połączone zostały rozważania na temat pieniądza, biznesu i życia. Ma ona zatem wymiar holistyczny. Jej autor – John C. Bogle – założyciel znanego i do dziś funkcjonującego z sukcesem (mimo globalnego kryzysu gospodarczego) funduszu inwestycyjnego „The Vanguard Group”, zaliczany jest przez amerykańskie czasopismo ekonomiczne „Fortune Magazine” do najbardziej wpływowych osób w świecie biznesu. Styl i wyniki działalności The Vanguard Group (Grupy Awangarda) potwierdzają przy tym, że firma ta w pełni zasługuje na swą nazwę i to w najbardziej pozytywnym jej sensie – co zresztą zgodnie podkreślają eksperci.

Dekalog przestróg

John Bogle, odnosząc się do zapoczątkowanego w 2007 roku w USA i wciąż jeszcze trwającego globalnego kryzysu, parafrazując sentencję Winstona Churchilla, konstatuje, że „nigdy tak wiele nie było płacone za tak mało”, wskazując tym samym na wynaturzenia w rachunku ekonomicznym, rachunku kosztów i zarządzaniu korporacjami. Autor książki identyfikuje groźne nieprawidłowości w działalności gospodarczej i pomiarze jej efektów oraz demaskuje nierzetelne działania przedsiębiorstw i ich menedżerów, którzy w pogoni za korzyściami materialnymi działają na szkodę swych klientów. Spektakularnie dowodzi, że m.in. takie właśnie działania doprowadziły do obecnego globalnego kryzysu. Formuluje ostrzegawczy dekalog nierównowag

i nieprawidłowości oraz wynikających z nich zagrożeń. Tworząc ten swego rodzaju dekalog przestróg, wykazuje zarazem, jak niszczące może być naruszanie równowagi w różnych dziedzinach życia, biznesu i finansów.

Nieprawidłowości i wynaturzenia w podejściu do pieniądza, biznesu i życia według J. C. Bogle

PIENIĄDZE

- Za dużo kosztów – za mało wartości (*Too Much Cost, Not Enough Value*).
- Za dużo spekulacji – za mało inwestowania (*Too Much Speculation, Not Enough Investment*).
- Za dużo złożoności – za mało prostoty (*Too Much Complexity, Not Enough Simplicity*).

BIZNES

- Za dużo wyrachowania – za mało zaufania (*Too Much Counting, Not Enough Trust*).
- Za dużo komercji – za mało profesjonalizmu (*Too Much Business Conduct, Not Enough Professional Conduct*).
- Za dużo kupczenia – za mało troski o klienta (*Too Much Salesmanship, Not Enough Stewardship*).
- Za dużo menedżeryzmu – za mało przywództwa (*Too Much Management, Not Enough Leadership*).

ŻYCIE

- Za dużo koncentracji na rzeczach – za mało odpowiedzialności (*Too Much Focus on Things, Not Enough Focus on Commitment*).
- Za dużo wartości XXI wieku – za mało wartości z XVIII wieku (*Too Much Emphasis on 21st Century Values, Not Enough Emphasis on 18th Century Values*).
- Za dużo „sukcesu” – za mało charakteru (*Too Much „Success”, Not Enough Character*).

Ten dekalog nieprawidłowości z pewnością można znacznie poszerzyć o dalsze przestręgi, takie, na przykład, jak:

- za dużo powierzchowności – za mało wnikliwości;
- za dużo pośpiechu – za mało refleksji;
- za dużo destrukcji – za mało tradycji;
- za mało empatii – za dużo arogancji.

Skrót od redakcji. Cały tekst na www.pte.pl oraz w „Nowym Życiu Gospodarczym” nr 20–21/2009.

Źródło: John C. Bogle *Enough. True Measures of Money, Business, and Life*, Wyd. Wiley, listopad 2008, USA.